

İMZA YETKİLERİ YÖNERGESİ

ÖNDER ŞAHİN

**Türkiye Belediyeler Birliği Eğitmeni
İzmir Büyükşehir Belediyesi Müfettişi**

İMZA NEDİR?

İmza; kişinin belirli bir **irade açıklamasını** benimsediğini, **belgeyi onayladığını** ve **hukuki sorumluluğunu üstlendiğini** gösteren ayırt edici işarettir.

Başka bir ifadeyle imza;

- bir irade açıklamasıdır,
- kimliği gösterir,
- hukuki sonuç doğurur,
- belgeyi tamamlayan kurucu unsurdur.

Hukuki ve Kurumsal Açıdan İmza;

- İşlemin **yetkili kişi** tarafından yapıldığını gösterir,
- İşlemin **kuruma aidiyetini** ortaya koyar,
- **Sorumluluğun** kimde olduğunu belirler,
- İşlemin **yürürlüğe** girmesini sağlar.

Dolayısıyla imza yalnızca şekli bir unsur değildir; **idari işlemin hukuki geçerliliğinin temel unsurlarından biridir.**

**"Bir kamu görevlisinin attığı her imza,
yalnızca bir belgeyi değil;
kamu gücünü, hukuki sorumluluğu ve
idarenin iradesini temsil eder."**

YETKİ NEDİR?

Yetki, **kamu adına** hukuki sonuç doğuran işlem yapabilme gücüdür.

Yetkinin kaynağı kişisel irade değil, **hukuk düzenidir.**

Bu nedenle hiçbir kamu görevlisi, kanundan veya kanuna dayanan bir düzenlemeden **kaynaklanmayan** bir yetkiyi kullanamaz.

İMZA YETKİSİ NEDİR?

Kanundan veya kanuna dayanılarak tesis edilen **idari düzenlemelerden** kaynaklanan, kamu adına hukuki sonuç doğuran belge ve işlemleri imzalama yetkisidir.

İMZA YETKİLERİ YÖNERGESİ

Belediye adına yürütülen iş ve işlemlerde **hangi makamın, hangi belgeyi imzalayacağını**, imza yetkisinin **hangi usul ve esaslara göre** kullanılacağını, **yetkinin sınırlarını** ve imza süreçlerinde uygulanacak **temel ilkeleri** belirleyen kurum içi düzenleyici işlemdir.

Yönergenin amacı
yalnızca **imza dağılımını**
göstermek değildir.

İMZA YETKİLERİ YÖNERGESİNİN BELEDİYELERE SAĞLADIĞI FAYDALAR

01

İŞ SÜREÇLERİNİ HIZLANDIRIR

Evrakların gereksiz yere üst makamlarda beklemesini önler, işlemler daha hızlı sonuçlanır.

02

BAŞKANIN İŞ YÜKÜNÜ AZALTIR

Rutin ve günlük işlemler alt kademelerde sonuçlandırılarak Başkanın stratejik görevlere odaklanması sağlanır.

03

YETKİ VE SORUMLULUĞU NETLEŞTİRİR

Hangi işlemin kim tarafından imzalanacağı açıkça belirlenir, yetki karmaşası önlenir.

04

İÇ KONTROLÜ GÜÇLENDİRİR

Görev, yetki ve sorumluluk dengesi sağlanarak hata, usulsüzlük ve riski azaltır.

05

DENETİMLERİ KOLAYLAŞTIRIR

Sayıştay ve diğer denetimlerde sorumluluklar açık şekilde ortaya konur, hesap verebilirlik artar.

06

VATANDAŞ MEMNUNİYETİNİ ARTIRIR

Başvuruların daha kısa sürede sonuçlandırılmasıyla hizmet kalitesi yükselir.

07

KURUMSAL STANDART OLUŞTURUR

Tüm birimlerde aynı imza usulü uygulanarak birlik, düzen ve standart sağlanır.

08

KURUMSAL HAFIZAYI GÜÇLENDİRİR

Yönetici değişikliklerinde uygulama devamlılığı sağlanır, bilgi ve tecrübe kurumda kalıcı hale gelir.

İMZA YETKİLERİ YÖNERGESİ

İMZA YETKİLERİ YÖNERGESİNİN TEMEL İLKE VE ESASLARI

İmza yetkileri yönergesi, sadece görev dağılımını değil; idarenin **hukuka bağlılığını**, **hesap verebilirliğini** ve **hizmette etkinliği** sağlayacak temel ilke ve esasları da içermelidir.

TEMEL İLKELER

1. Kanunilik İlkesi:

- İdarenin bütün işlem ve eylemleri **kanuna dayanmak** zorundadır.
- İmza yetkisi de ancak kanun veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanmış olmalıdır.
- Kanunda **Belediye Başkanına** bırakılan bir yetki, kanuni dayanak olmaksızın **başka bir makama devredilemez.**

2. Kamu Yararı İlkesi:

- İmza yetkileri hiçbir zaman **kişisel kolaylık sağlamak amacıyla düzenlenemez.**

Amaç;

- Hizmeti hızlandırmak,
- Vatandaş memnuniyetini artırmak,
- Yönetimde etkinliği sağlamaktır.

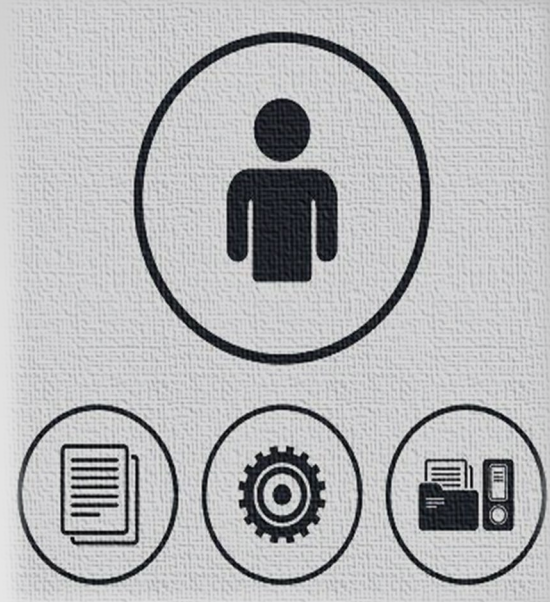

3. Hesap Verebilirlik İlkesi

İmza atan kişi, imzaladığı belgenin;

- Hukuka uygunluğundan,
- İçeriğinden,
- Sonuçlarından,

Sorumludur.

4. Yetki-Sorumluluk Dengesi:

- Yetki verilen kişiye aynı zamanda **sorumluluk da yüklenir.**
- Ancak verilen **sorumluluk** ile verilen **yetki arasında denge** bulunmalıdır.

5. Açıklık ve Belirlilik İlkesi:

İmza yetkileri;

- Açık,
- Anlaşılır,
- Yorum gerektirmeyecek,

Şekilde düzenlenmelidir.

6. Hiyerarşi İlkesi:

İmza yetkileri;

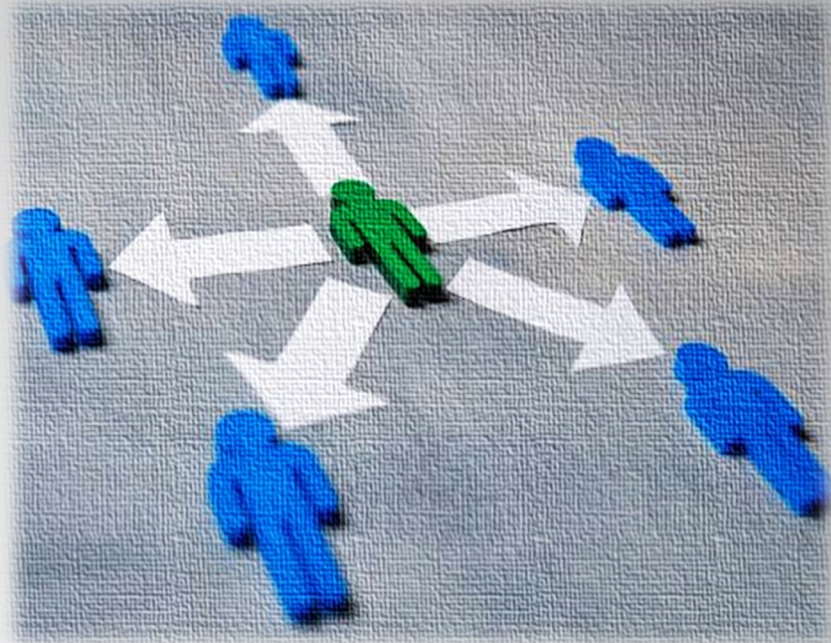

- **İdari teşkilat yapısına uygun** olarak düzenlenmelidir.
- Ast makamın, üst makam adına işlem tesis etmesi ancak **açık yetki verilmesi** halinde mümkündür.

7. Yetkide Paralellik İlkesi:

Yetkiyi veren makam, aynı usulle yetkiyi;

- Değiştirebilir,
- Kaldırabilir,
- Geri alabilir.

8. Süreklilik İlkesi:

- Belediye hizmetleri **kesintisiz yürütülmek** zorundadır.
- Yöneticilerin izinli veya görev dışında bulunması halinde **vekalet** ve imza düzeni önceden belirlenmelidir.

9. Hukuki Güvenlik İlkesi:

Hazırlanan yönerge;

- Sık sık değişmeyecek,
- Öngörülebilir,
- İstikrarlı bir yapıya sahip olmalıdır.

İMZA YETKİLERİ YÖNERGESİ DÜZENLENMESİ SÜRECİ

İyi bir imza yetkileri yönergesinin hazırlanması, birkaç belediyenin yönergesini bir araya getirerek yapılan bir yazım faaliyeti değildir.

Kurumun **teşkilat yapısı**, **görev dağılımı** ve **hukuki çerçevesi** analiz edilerek yürütülen sistematik bir çalışmadır.

1. Hazırlık ve Planlama

Bu aşamada yapılacaklar;

- Yönergenin hazırlanma gerekçesi belirlenir.
- Çalışma grubu oluşturulur.
- Belediye teşkilat yapısı incelenir.
- Yönetici personelin görev alanları analiz edilir.
- İmza süreçlerinde yaşanan sorunlar tespit edilir.

2. Hukuki Altyapının Oluşturulması

İncelenecek Mevzuat;

- 5393 sayılı Belediye Kanunu
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu
- Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Belediye teřkilatına ilişkin yönetmelikler

3. Mevcut Durum Analizi

Belediyede fiilen yürüyen imza süreçleri incelenir.

- Hangi yazıları kim imzalıyor?
- Başkanın önüne gereğinden fazla evrak geliyor mu?
- Hangi işlemler imzada bekliyor?
- Aynı konuda farklı uygulamalar var mı?

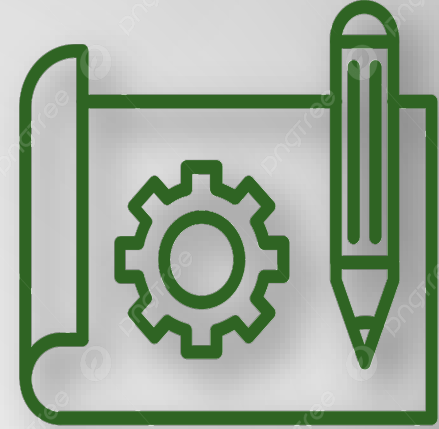
Şeklindeki sorulara cevap aranır.

4. Karşılaştırmalı Belediye İncelemesi Yapılması, Taslak Sistematığının Oluşturulması

Diğer Belediyelerin İmza Yetkileri Yönergeleri incelenir, iyi örneklerden faydalanılır.

Bölümler, madde başlıkları belirlenerek yönerge taslağının iskeleti kurulur.

İMZA YETKİLERİ YÖNERGESİ SİSTEMATİĞİ

Önerilen bölüm, kısım ve madde yapısı

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1	Amaç
Madde 2	Kapsam
Madde 3	Dayanak
Madde 4	Tanımlar
Madde 5	Yetkili Makamlar
Madde 6	İmza Yetkisinin Kullanılmasına İlişkin Genel Esaslar

- Yönergenin amacı, kapsamı ve hukuki dayanağı düzenlenir.
- Tanımlar ve yetkili makamlar belirlenir.
- İmza yetkisinin kullanımına ilişkin temel esaslar bu maddede bentler halinde düzenlenir.

MADDE 6'DA DÜZENLENECEK ESASLAR (ÖRNEK)

- ✓ Yetkinin şahsen ve mevzuata uygun kullanılması
- ✓ Yetki ve sorumluluk ilişkisi
- ✓ Belediye Başkanı adına imza
- ✓ Vekâleten imza
- ✓ Elektronik imza ve EBYS kullanımı
- ✓ Paraf usulü ve imza akışı
- ✓ Yazışma ve evrak düzeni
- ✓ Yetki çakışması ve tereddütlerin giderilmesi
- ✓ Diğer genel esaslar

İKİNCİ BÖLÜM

İMZA YETKİLERİ

Madde 7	Belediye Başkanınca İmzalanacak Yazılar
Madde 8	Başkan Yardımcılarınca İmzalanacak Yazılar
Madde 9	Genel Sekreterce İmzalanacak Yazılar (Büyükşehir Belediyelerinde)
Madde 10	Genel Sekreter Yardımcılarınca İmzalanacak Yazılar
Madde 11	Daire Başkanlarınca İmzalanacak Yazılar
Madde 12	Hukuk Müşaviri / Hukuk İşleri Müdürü
Madde 13	Teftiş Kurulu Başkanı / Müdürü
Madde 14	Müdürler
Madde 15	Diğer Görevliler

- Her makam için imza yetkisinin kapsamı ve imzalanacak yazılar belirlenir.
- Gerekli görülen istisnalar ve açıklamalar madde içinde düzenlenir.

HER MADDEDE YER ALABİLECEK BAŞLIKLAR

- ✉ Yetkinin Kapsamı
- ✉ İmzalanacak Yazılar
- ✉ İstisnalar
- ✉ Devredilemeyecek işlemler
- ✉ Açıklamalar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ORTAK VE SON HÜKÜMLER

Madde 16	Yetkinin Geri Alınması ve Değiştirilmesi
Madde 17	Yönergede Hüküm Bulunmayan Haller
Madde 18	Yönergenin Güncellenmesi ve İzlenmesi
Madde 19	Yürürlük
Madde 20	Yürütme

- Yetkinin geri alınması veya değiştirilmesi usulü düzenlenir.
- Yönergede hüküm bulunmayan hallerde uygulanacak esaslar belirlenir.
- Yönergenin güncellenmesi, izlenmesi, yürürlük ve yürütme hükümleri düzenlenir.

SİSTEMATİĞİN AVANTAJLARI

Açık ve anlaşılır bir yapı sunar.

Yetki ve sorumlulukların netleşmesini sağlar.

Uygulamada tereddütleri azaltır.

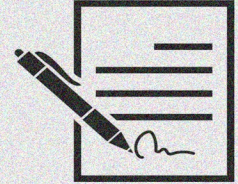
Denetim ve kontrolü kolaylaştırır.

Kurumsal hafızayı ve sürekliliği güçlendirir.

5. Metnin Kaleme Alınması

Dikkat Edilecek Hususlar;

- Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerinin dikkate alınması,
- Açık ve anlaşılır ifadeler kurulması,
- Çelişkili ifadelerden ve tekrardan kaçınılması

YÖNERGENİZİ YAYINLAMADAN ÖNCE SON KONTROL

1. HUKUKİ ALTYAPI

- ☐ Dayanak mevzuat eksiksiz gösterildi mi?
- ☐ Kanuni düzenlemelere uygun olarak hazırlandı mı?
- ☐ Devredilemeyecek yetkiler doğru belirlendi mi?
- ☐ Büyükşehir / ilçe belediyesi ayrımı dikkate alındı mı?

2. YETKİ DAĞILIMI

- ☐ Belediye Başkanının imza yetkileri açıkça yazıldı mı?
- ☐ Başkan yardımcılarının imza yetki alanları belirlendi mi?
- ☐ Genel Sekreter / Genel Sekreter Yardımcıları (varsa) düzenlendi mi?
- ☐ Daire başkanları, müdürler ve diğer yöneticilerin yetkileri açıkça tanımlandı mı?
- ☐ Yetki çakışmalarına yol açacak durumlar giderildi mi?

3. İMZA DÜZENİ

- ☐ Başkan adına imza (Başkan a.) hükümleri düzenlendi mi?
- ☐ Vekâleten imza (Başkan V.) hükümleri düzenlendi mi?
- ☐ Elektronik imza ve EBYS süreçleri düzenlendi mi?
- ☐ Paraf sırası ve kontrol mekanizması oluşturuldu mu?
- ☐ İmzalanacak belge türleri ve sınırları açıkça belirtildi mi?

4. UYGULAMA

- ☐ Personelin bilgilendirilmesi ve eğitimi planlandı mı?
- ☐ Yönergenin tüm birimlere duyurulması sağlandı mı?
- ☐ Yönergenin güncelliğini koruması için izleme ve güncelleme mekanizması oluşturuldu mu?
- ☐ Uygulamada tereddüte yol açabilecek hususlar netleştirildi mi?

Unutmayın! Açık, anlaşılır ve güncel bir İmza Yetkileri Yönergesi; hukuki güvenliği, hesap verebilirliği ve hizmetin etkinliğini sağlar.

6. Hukuki Kontrol

Taslak Yönergenin;

- Mevzuata aykırılık içerip içermediği,
- Yetki çakışmalarının olup olmadığı,
- Çelişkili hükümler içerip içermediği,

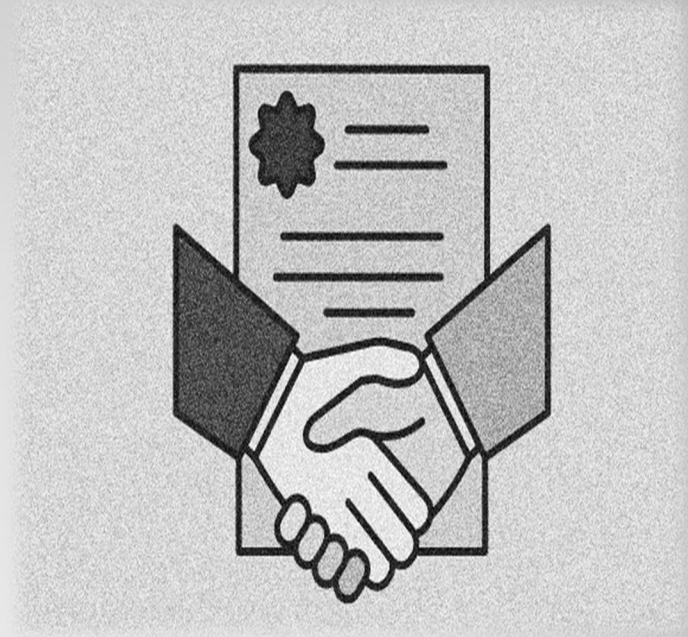
Hususlarında,

Hukuk İşleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü
varsa Teftiş Kurulu Müdürlüğü ve İç Denetçilerden
kontrol desteği alınması

7. Onay ve Yürürlüğe Koyma

- Belediye Başkanının onayının alınması,
- EBYS'de yayımlanması,
- Personele duyurulması,
- Eğitim verilmesi

Sağlanmalıdır.

8. İzleme ve Güncelleme

Yönergenin yaşayan bir belge olmasını sağlamak için;

- Mevzuat değişiklikleri
- Teşkilat değişiklikleri

Takip edilmeli, **uygulamada ortaya çıkan sorunlar** da dikkate alarak **güncelleme** yapılması sağlanmalıdır.

UYGULAMADA KARIŞAN KAVRAMLAR

İmza Yetkisi – Yetki Devri

Yetki Devri;

Kanunun izin verdiği hallerde, bir kamu görevlisine ait **karar alma** ve **idari işlem tesis etme yetkisinin**, **yazılı bir işlemle belirlenen sınırlar içinde** başka bir kamu görevlisine devredilmesidir.

Yetki devri ile **devralan kişi**, devredilen konuda **kendi hukuki sorumluluğu** altında karar alma ve işlem tesis etme yetkisini kullanır.

KRİTER	YETKİ DEVRİ	İMZA YETKİSİ
TANIMI	Karar alma ve işlem tesis etme yetkisinin devredilmesidir.	Belirli belge ve yazıları idare adına imzalama yetkisidir.
HUKUKİ NİTELİĞİ	Esasa ilişkin (maddi) yetkidir.	Usule (şekle) ilişkin yetkidir.
KARAR ALMA YETKİSİ	Devralan kişi kararı kendisi verir.	Karar yetkisi kural olarak asıl yetki sahibinde kalır.
İŞLEMİN SAHİBİ	Devralan makam, devredilen yetkiyi kendi sorumluluğuyla kullanır.	İşlem, yetki veren makam adına imzalanır.
DAYANAĞI	Kanunun izin verdiği hâllerde yapılan yazılı yetki devri.	Kanun, imza yetkileri yönergesi veya yazılı imza yetkisi düzenlemesi.
SORUMLULUK	Devralan kişi yaptığı işlemde doğrudan sorumludur; yetkiyi devreden makamın gözetim ve denetim sorumluluğu devam eder.	İmzayı atan kişi imzaladığı belgenin hukuka uygunluğundan sorumludur; karar yetkisi devredilmemişse asıl yetki sahibinin sorumluluğu da devam eder.
AMAÇ	Karar alma yetkisinin belirli ölçüde başka makama aktarılmasıdır.	İş akışını hızlandırmak ve yazışmaları etkin yürütmektir.

ADINA İMZA (BAŞKAN A.) – VEKÂLETEN İMZA (BAŞKAN V.)

KRİTER	ADINA İMZA (BAŞKAN A.)	VEKÂLETEN İMZA (BAŞKAN V.)
HUKUKİ DAYANAK	İmza yetkisi veya yetki devri	Vekâlet görevlendirmesi
ASIL YETKİ SAHİBİ	Görevinin başındadır.	Görevini geçici olarak yapamamaktadır (izin, rapor, geçici görev vb.).
YETKİNİN KULLANIMI	Başkan adına, belirlenen konularda işlem yapılır.	Vekil, makamın yetkilerini vekâlet süresince kullanır.
İMZA ŞEKLİ	Belediye Başkanı a.	Belediye Başkanı V.
YETKİNİN KAPSAMI	Yazılı olarak belirlenen işlemlerle sınırlıdır.	Vekâlet verilen makamın görevleriyle sınırlıdır.
SÜRE	Yetki geri alınana veya değiştirilene kadar devam edebilir.	Vekâlet süresi ile sınırlıdır.
AMAÇ	İş yükünü azaltmak ve hizmeti hızlandırmak.	Makamın boş kalmasını önlemek ve hizmetin sürekliliğini sağlamak.
HUKUKİ NİTELİĞİ	Temsil ve imza yetkisinin kullanılmasıdır.	Makamın geçici olarak temsil edilmesidir.

**İLGİNİZE
TEŞEKKÜRLER**